

ГЕНЕТИЧНО ОБУМОВЛЕНІ ПАТОЛОГІЇ НА ЗАКАРПАТТІ

Кресей Т.В., Шімоняк Р.Р.

*ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. А. Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна*

Організм людини є цілісною системою елементів, яка нерозривно пов'язана з довкіллям. Нормальні і патологічні ознаки індивіда виникають унаслідок взаємодії між собою як генетичних, так і середовищних факторів. Тому з'ясувати сутність патологічних процесів можна тільки беручи до уваги взаємодію спадковості та середовища.

Існують форми спадкових патологій, прояви яких майже не залежать від впливу середовища. Однак не всі особливості організму людини зумовлені генетично. Визначальним чинником у реалізації патологічних генотипів часто стає соціальна природа людини. Збільшення частки хвороб неінфекційного походження (атеросклероз, ішемічна хвороба серця, онкологічні патології, психічні та інші захворювання) в сучасній структурі захворюваності, смертності та інвалідності це переконливо підтверджує.

Активні соціально-економічні перетворення в суспільстві істотно змінюють генетичну структуру людських популяцій. На спектр і поширення спадкових захворювань впливають зміни таких показників як рівень кровної спорідненості, густота населення, інтенсивність і напрями міграції, система шлюбів, склад сім'ї тощо. Моніторинг частоти вроджених вад розвитку є актуальним. Нами досліджено частоту деяких вроджених патологій на території Закарпаття.

Відмічаємо, що найбільш поширеними вродженими генетично обумовленими патологіями на території області є вади розвитку та деформації опорно-рухової системи, розвитку статевої системи та кровообігу. Найменш поширеними є вроджені патології розвитку органів чуття, сечової системи та органів дихання.

В Закарпатській області частота вроджених патологій розвитку є нижчою, ніж їх поширення в деяких інших областях, так званого, Західного регіону України (Івано-Франківська, Львівська, Чернівецька, Тернопільська).

Показник частоти вроджених вад розвитку в діапазоні з 2015 по 2020 роки не змінюється в значній мірі, тобто є стабільним. Порівнюючи його з середнім показником по Україні видно, що на Закарпатті частота вроджених патологій є значно нижчою.